

3 Łuzich a Sakskeje.

3 Baczonja. Wyrnjež wjedro jutrowne raniske a dopoidnjo z deshcžikom njeluboznje potrjeviło, běšce tola zańdžena jutrownička za Baczon a wokońnosć rjeńšca hač druha hdy prjedy. Prjedy wschoho wobstara naš knjez direktor Kummer z Budyschyna dobrocziwje z Božimi službami. Hižo sobotu wječor štyšeske spowjedž a wječor w 9. hodž. zhromadži nas k pobožności horjestača Chrystusowoho; jutrowničku pał swjećeske swjatoczne temske a nyschpor. Wysokodostojnomu knjezej budž za jeho lubosć najwutrobnishe „Zapłacž Bóh Knjez“ wuprajene! — Wosebity wagnošć dóstachu lětušce jutry pščež to, zo přeni krócž samostatny kščižerški procession do Radworja jěchanske a wottam procession k nam pšchijěcha. Pšchivołdnju $\frac{3}{4}$ zhromadžachu so kščižerjo wočoło luboho domu Božoho. Knjez direktor Kummer wuzohnowa procession ze słowami k zahorjenju za swjatu wěc a čješć Božu a wšchepoda k přenjomu razej nošcherej swjaty kščiž, spominajo na to, zo ma kščižerški procession we tutym dobyčzerškim znamjenju kšchesczanow čješćicž swojoho wjedniča a swój kštit. $\frac{3}{4}$ stojeske procession pšched Radworjom (drobnishe wo tym hl. dopis z Radworja), a wopušćeji pšcheczelniwe městno $\frac{3}{4}$, wulcy srokojeny so domoj wrócžejo. — Radworjej pał pšchowołamy najwutrobnischi džak, pšchede wšchěmi knjezej faršt. administratorej Zurej za prócowanjo a wopory dla zarjadowanja nowoho waschnja a za hłuboko hnujace pšcheczelniwe powitanjo; runje tak knjezej kapłanej Nowakej kaž tež wšchitkim pšcheczelam w Radworju za prócu a hospodliwosć. Procession so do Baczonja wrócžiwšchi wobjěcha tudy po tež druhdže wobstojachym waschnju, a katołski postrow „Budž kšwaleny Jezus Chrystus do wěčnosťe“ skónczi jutrownu swjatocnosť. — Procession mějeske 19 $\frac{1}{2}$ porow; wobdžělchu so hospodarjo z Baczonja a Czornec wšchitcy, z Czěšćkec a Hasłowa někotři, kaž tež čješćenaj tublerjej ze Stróžišćeža a jedyn z Czemjeric. —k.

3 Radworja. Wjesoty a radošny džěn jutrownički bě lěta wosebje radošny za Radwoř. Po dlěšim pšchihotowanju jěchanske lěta přeni krócž Baczonški kščižerški procession do Radworja a Radwořski do Baczonja. Hacžrunjež bě wjedro wot ranja jara njelubozne a deshcžikowe, so tola nejssu našchi serbscy kščižerjo zatraschicž dali, ale pšchidžechu w wulkej mnohosćeji w swojim časju na kěnjoch k processionej. Radwořskich bě 24 porow a 1 kón, a Baczonškich brje 18 porow. Dofelž so tele waschnjo jěchanja lěta přeni krócž tak wotměwajšce, tohodla natwarichu so tež na wječornej stronje Radworja rjane čješćne wrota mjez kotrymiž rjany wisacy wěnc z napisom Witajće hižo z nazdala lubych Baczonškich kščižerjow wutrobnje powita. Nimo toho podobajštaj pał so tež duchownaj z ministrantami a khorhojemi hač k čješćnym wrotam kščižerjam napschecžo, hdžej jich k. far. administrator Zur na scžěhwace waschnjo swjatoczne powita:

„Čješćeni kščižerjo!

Smy tu pšchischli was na mjezy našchoho Radworja powitacž hačo swojich sobubratrow, jenajkoho czucža, jenajkeje horliwosće za Boha a Božu čješć tu z nami. Procession, kiž wotměwacže, njeje nicžo swetne, ale něšcho nabožne; a kohož wutroba je napjelnjena z lubosćju k Bohu a za jeho čješć, tón so tež njeba wottraschicž pšchěz male zwonkowne zabžěwki. Tež wy scže tónle pobožny pucž činili k čješći a z lubosće Bohu njeđiwajcy na wobčješćnosť wjedra. Bóh pšchewinjet smjercže, kotromuž k čješći džensa swoje

wjesole alleluja zanofchujecze, chcył was tež dale pošylnić a was zařitacž pšchewšchitkej ſchłobu abo ſnadž hujenymi ſczěhwkami tohole jomu ł czesczi dořonjanoho pucza. Z wjesolofcžu wutrobnej, ale tež z wěštej ſtruchłofcžu was tu, kšchescž. ſobubrattſja, witam. Z wjesolofcžu, dokełž wy pšchindžecze wot ſwjatnicy a templa toho, kotrohož wutroba je naſ lubowała hač do ſmjercze, haj pšchewšchitkej ſmjercž — a kotrohož templowa wěža ſo tu čaſto w jaſnym wjebrje, wot ſłoncžnych pruhow pozłoczana pokazuje z daloka, ſo naſ tač rjec praſchewšchitkej — hđže dha je pomnik mojeje maczerje? — A z wěštej ſtruchłofcžu dyrbbju wuznacž: O wón drje tu je, jeje pomnik, jeje cyrkej, ale khuba, njenahladna a čała nětko, hač ſo my tež na nej njeſmilimy, a ju hóbnu wupyšchimy a natwarimy hóbnu maczerje Božeje. — A z wěštej bowěru móžu to tež džensa hižo wobkrucczecz, zo za krotke lěta budže was hižo potom z daloka witač wěža ſwjatnicy, cyrkwe maczerje Božeje, a pšchewšchitkej, zo byſchecze ju hiſchecze wobhladał na tajkich wupyšchonych konjoch, kaž ſcže tu džensa na nich pšchijechali — a dowolam jebi tež hnydom přoſtww pšchitajicž, ſnadž změje něcotryžkuli hiſchecze tež pšchiležnoſcž, ſo ſamo druhy ſobu poſtaracž za zhotowjenjo tohole nadobnoho ſtutka; zawěcže njebudže to ł waſchkej ſchłobze, ale čaſnomu a wěcžnomu wužitkej. Njepšchindže wſchitke žohnowanjo wot Knjeza, a z bōžnoſcž tež wot joho maczerje, kiž je nam ſwěta z bōžnika porodžila? O kač wjeſele budže waſche wócžko potom zhladowacž tu ł Nadworjeje, hđžež budže wyſoko ſo pozbėhujjo ł mřócželam wam ſwoje „witačecze“ pšchiwolacž měſto naſ ſwjatnica maczerje Božeje ze ſwojej wěžu a wam hiſchecze ſwoje w Božemje křowacž, hdyž budžecze hižo zaſ w domiznje. Tuž hiſchecze jónu w mjenje cykeje woſady was tu powitam do naſchkej ſarſkeje wjeſti. Ze ſłowami z bōžnika móžu wam prajicž: „Njebojčze ſo“, tu namačacze ſwojich werybratrow w Křyſtuſu a džeczi tejeſameje njebeſteje maczerje, kotruž wy tež czesczicze a mjenujecze ſwoju macž. Bydli tu lud, kaž je ſerbski lud ſtajnje był, ponižny a bohawořny, ale čaſto zacpity a pšchepōznaty; lud, kiž je ſtajnje ſwěrnny był Bohu a joho maczeri, a pob jeje ſpōdžiwny w ſchłitom ſebi tež ſwoju ſwjatu wěru wobkřowal w horcym bėdženju w bėhu lěſtotkow a w jich wſchitkich wicchorach. Wón ſo tež zaſy natwari a zahori na waſchkej pobožnoſczi a horliwoſczi, kotruž chcyli tež za dalſche lěta wobkřowacž a ju hačo herbſtww pšchepōdacž ſwojim potomnikam, hdyž budžecze ſami wotpōczowacž w klinje křłōdneje zemje a wocžawacž wulke alleluja cykloho ſwěta na kōncu čaſow, hđžež chcyli ſo potom pšchizamknyč wulkomu křchizetſkomu čahej dobyčja do z bōžneje wěcžnoſcze.

Budž křwaleny Jėzus Křyſtuſus!“

Na to bu křchizetſki proceſſion pob zwonjenjom ze wſchěmi zwonami do wſy a wokolo cyrkwe wjedženy. Po něcotrymkrōcznym wobjėchanju křchizetſko pšchewšchitkej hōdžiny wotpōcznychu. Potom po wobjėchanju tež křchizetſke cyrkwe wopušchicžichu Bacžonſcy křchizetſko popořbnju w 4 zaſy Nadwor. Wokolo 1/26 pač pšchijėcha Nadworſki proceſſion zaſy z Bacžonja dom. Zawěcže je ſo cyła wěc hižo přeni křōcz jara derje radžila. Nadžijamy ſo, zo ſo licžba křchizetſkow druhe lěta hiſchecze powjetſchi, a zo tež čji ſo hiſchecze pšchizamknu, kotřiž bėchu lěta pač zadžewani pač njebowěrnje na cyku wěc hładachu, zo ſo pšchizamknu nic ludži dla, ale Boha dla, ł joho wjetſchkej czesczi. Njemōžemy pač tež ſłoncžicž tule rozprawy bjez toho, zo njeby ſo tu w mjenje Nadworſkich křchizetſkow hiſchecze jónu najwutrobniſchi džak wuprajil tež Zbžerjanſkim, kotřiž ſu jich dotal kōzbe lěto tač pšchecželniwje pšchiwžali, woſebje najekřam abo wobydlerjam tamniſchoho tachanſkoho rycetřubla. — Wjele pšchihładowarjow z wokoliny bė ſo tu najebacž

wjedra zescho, tež wysokodoštojny f. scholastikus Hórnik bě pschijěl pohladacž na tónle skutk serbskeje nabožnosće a lubosće za czelej Božu. — Tuž pschijemy jeno z cykeje wutrobny, zo by tale horliwosc wostała wobstajna za wschitón pschichod.

-r.

3 Šhrósczic. Lětuschi fšchizjerški cžah běšče, hacž runje Bacžonšcy wjac pola nas nječechachu, došč wulkotny; běchmy jich do hromady 82½ porow. Šdy by Bacžonškich pschilicizil, by drje licžba hiščeje wjetšcha była byžli Ioni (Ioni bě 94 porow). Móže so pschipóznacž, zo su ludžo pschecy bóše zahorjeni za fšchizjerjom. — Wšched něhdže 30 lětami bě jich wočoło 50 porow było, wot toho časa pač je so licžba storo porjadnje pschiporjela: rjany do-
pokaž staroho serbskoho dobroho waschnja. Tohodla tač dale pokročujmy! Budžemy-li žiwi a strowi, pojedchamy f lětu zasly! Lěta móže so prajicž, zo bě jutrownicžka cyle rjana, hacž runje so wot ranja zlé zdaske pschihotowacž.

M. W.

3 Šhrósczic. Tu wotbymasche so jutrownu póněželu hłowna žhroma-
džizna „Towarštwu Serbskich Burow“. Wšchedyda, f. sejmški za-
póšlanc M. Kofla, pschitomnych powitawšchi knjezej tachantškomu předaršej
S. Dibškej słowo da, kotryž w dlěššim pschednoschtu wo znatych słowach
„Serbskoho Hospodarja“: „Woczi f njebju, ruch f džětu, doměru f sebi“
rycžesche a pschi tym wschelate za hospodarjom a czeledž jenaf wujitne myslizki
wuwraji. Potom rycžesche f. twornjeř (fabrikant) Ehrenfreund z Ortranda wo
džělanju a wschelaticž kaženjach kofčizny. Žhromadžizna so woběmaj knjezomaj
podžakowa, přěnjomu ze „šlawu“, druhomu z postanjem. — Wšchednoschtaj
šcžehowasche rozprawa a to najprjedy f. kublerja Rjeńcža jako wjednika
žhromadnych kupow (konsuma), z kotrejež žhonichmy, zo je towarštwu Ioni
5104 centnarje a 20 pt. tworow (womjelschtow, kupnych hnojow, nowych šumje-
njow) kupiko a za nje 36,877 m. 36 p. wudało. Cyke towarštwowe zamoženjo
wucžinja po rozprawje kujeza pschekupca Kubaniki 963 m. 1 p. hotowych pjenjež
w pokladnich a 402 m. 45 p. w tworach a hiščeje njezapłacženyh
žbytkach, kotrež pač je kóždy cžas domolene zapłacžicž, potajškim
hromadže 1365 m. 46 p. Sobustawom ma towarštwu něšto pschěz 800,
kotřiž so w 11 „pobocžnych“ towarštwach, w Šodžiju, Šhróscžicach, Zahowje,
Mašym Wjelkowje, Njebjelcžicach, Nosacžicach, Radworju, Rablicach, Borschic-
cach, Wosleńku a Wotrowje, šhadžuja a, kaž šhychimy, tež Wěšhecžanške
z něhdže 100 sobustawami w bližšim cžasu pschistupi. — Ž namjetow
so jenož wo najwážnišim rycžesche, kotryž wo pscheměnenju dothodow jed-
nasche, kotryž pač so wschelaticž wážnych winow dla pschijecž njehodžesche.
Šewaf naspomnichu so hiščeje wosebje wubjerkowe a wurjadne žhromadžizny,
kotrež pač dyrbjate so swojeje wážnosće dla wjele lěpje wopyto-
wacž, a njedyrbjate wosebje žane towarštwu bjez zamokwjenja wumostacž.
Rozprawy pobocžnych towarštwow, zdžělenjo wschelaticž nazhonjenjom, do-
ryčzenja a wuradženja wážnych towarštwowych naležnosčow, kotrychž dla džěn
so hłowne žhromadžizny wosebje wotměwaja. dyrbjachu so Bohužel pschichodnej
wubjerkowej (abo wurjadnej) žhromadžiznje pschemostajicž, dokelž bě so wosebje
z druhim pschednoschtom pschewjele cžasa pschetriebało.

3 Šhrósczic. Přěnje šwjate wopravenjo džěczi w našim Božim
domje wotby so přěnju nježelu po jutrach jara šwjatocžnje. Mašchi duchowni
knježa běchu hižo dolhi cžas přjedy wšchu móžnu prócu naleželi, zo bychu mto-
doscž na tač wulcy wážny skutk pschihotowali. Na špomnjenym dnju rano